

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาสามารถสรุปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ได้ดังนี้

1. เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาการเรียนรู้ในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัย โรงเรียนกิตติวิทยา
2. เพื่อวิเคราะห์สื่อการเรียนรู้ในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัย โรงเรียนกิตติวิทยา
3. เพื่อพัฒนารูปแบบการสื่อสารในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัย โรงเรียนกิตติวิทยา

เนื้อหาการเรียนรู้ในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัย โรงเรียนกิตติวิทยา

จากผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ในหัวข้อนี้ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. สภาพปัจจุบันและปัญหากับอุปสรรคของเนื้อหาโรงเรียนกิตติวิทยา

ครูผู้สอนมีความพร้อมในการกำหนดการสร้างสื่อการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจในการออกแบบเนื้อหาและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ โดยมีเทคนิคเฉพาะ เพื่อให้เนื้อหาเหมาะสมกับเด็กปฐมวัยที่สุด

ความสำคัญของเนื้อหาและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ ครูผู้สอนจะมีกระบวนการวิเคราะห์เนื้อหาเป็นขั้นตอนแรก นำไปสู่การออกแบบ เพื่อสร้างความเหมาะสมด้านเนื้อหาการเรียนรู้ให้ครบถ้วน จากนั้นเป็นขั้นตอนของการพัฒนาสื่อต้องปรับให้เกิดความดึงดูด เราอารมณ์ให้เด็กเกิดความสนใจมากขึ้น

ปัญหากับอุปสรรคของเนื้อหาและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ สามารถแบ่งได้ 2 ทาง คือ 1) ขาดงบประมาณสำหรับการบำรุงและการพัฒนาสื่อการเรียนรู้ 2) ครูผู้สอนขาดทักษะการใช้สื่อการเรียนรู้อย่างชำนาญ ส่งผลให้เกิดเป็นปัญหากับอุปสรรคของการออกแบบเนื้อหาและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ เนื่องจากปัญหากับอุปสรรคดังกล่าวเป็นปัจจัยสำคัญ

2. เนื้อหาการเรียนรู้ของโรงเรียนกิตติวิทยา

การออกแบบเนื้อหาสามารถแบ่งเป็น 2 ด้าน คือ 1) ดึงดูดใจด้านเหตุผล 2) ดึงดูดใจด้านอารมณ์ เสริมสร้างประสบการณ์ต่างๆ เพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนาการทางด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา

สำหรับเนื้อหาการเรียนรู้ด้วยจุดดึงดูดใจด้านเหตุผล เป็นลักษณะของการใช้ภาพระบายสี เช่น ภาพระบายสีสำหรับวันพ่อ ภาพระบายสีพวงมาลัย เป็นต้น เพื่อสอดแทรกการเรียนรู้

ในส่วนเนื้อหาการเรียนรู้ด้วยจุดดึงดูดใจด้านอารมณ์ เป็นลักษณะของการสอนถึงความอันตรายที่อาจเกิดได้ เช่น กรรไกร เป็นสิ่งของอันตราย ต้องเรียนรู้ที่จะใช้งานและเก็บอย่างถูกต้อง หลังใช้งาน เป็นต้น เพื่อความปลอดภัยแก่ตัวเองและผู้อื่น

และเนื้อหาการเรียนรู้และพัฒนาสื่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ประกอบด้วย 1) ด้านร่างกาย เป็นการพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็กและประสาทสัมผัสต่างๆ 2) ด้านอารมณ์ ได้เรียนรู้การแสดงออกทางอารมณ์ที่เหมาะสม เรียนรู้ที่จะเข้าใจตนเองและผู้อื่น 3) ด้านสังคม เป็นการเรียนรู้ในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น สามารถมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมรอบตัวได้ 4) ด้านสติปัญญา เป็นการพัฒนาและส่งเสริมการใช้ภาษาในการสื่อสารความหมายให้เด็กรู้จักการสังเกตและคิดอย่างมีเหตุผล

สื่อการเรียนรู้ในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัย โรงเรียนกิตติวิทยา

สื่อการเรียนการสอนมีหลายประเภท ซึ่งแต่ละประเภทต่างก็มีลักษณะเฉพาะและคุณค่าในตัว ครูผู้สอนจำเป็นต้องศึกษาถึงลักษณะเฉพาะ และคุณสมบัติของสื่อแต่ละชนิด เพื่อที่จะเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. สื่อประเภทวัสดุของโรงเรียนกิตติวิทยา

คือ สื่อการเรียนการสอน เช่น ขวดน้ำประดิดฐ์ ผลไม้จากกล่องนม เลโก้ (ตัวต่อ) ดินน้ำมัน จิกซอว์ เป็นต้น

2. สื่อประเภทอุปกรณ์ของโรงเรียนกิตติวิทยา

คือ ตัวกลางในการถ่ายทอดข้อมูล เช่น เครื่องฉายสไลด์ คอมพิวเตอร์ สมาร์ททีวี เป็นต้น

3. สื่อประเภทกิจกรรมของโรงเรียนกิตติวิทยา

คือ กิจกรรมเสริมประสบการณ์ การจัดกิจกรรมเสรี กิจกรรมสร้างสรรค์ กิจกรรมเคลื่อนไหว และจังหวะ กิจกรรมกลางแจ้ง กิจกรรมเกมการศึกษา กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ กิจกรรมสืบสวน วัฒนธรรม กิจกรรมทัศนศึกษาแหล่งเรียนรู้นอกสถานที่ กิจกรรมพินิจงานสร้างสรรค์ กิจกรรมบทบาทสมมติ และกิจกรรมการแสดงวันตรดราลักรบ 117 ปี

4. สื่อประเภทบุคคลของโรงเรียนกิตติวิทยา

คือ ผู้บริหารการศึกษาและบุคลากรครู เช่น การถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ ความคิดเห็น เป็นการพูด การเขียน การใช้สัญลักษณ์ การแสดงท่าทาง เป็นต้น

5. สื่อประเภทสิ่งพิมพ์ของโรงเรียนกิตติวิทยา

คือ การเรียนรู้จากสื่อการเรียนต่างๆ เช่น หนังสือนิทานอิสป โปสเตอร์วันสำคัญ โปสเตอร์

ก – ฮ โปสเตอร์ A – Z เอกสารการเรียนรู้ต่างๆ เป็นต้น

6. สื่อประเภทยี่สิบหกของโรงเรียนกิตติวิทยา

คือ การเรียนรู้จากคลิปเพื่อการสอน การเรียนในรูปแบบ DLTV และการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม เป็นต้น

จากผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ในหัวข้อนี้ โดยมีรายละเอียดตามตารางดังต่อไปนี้

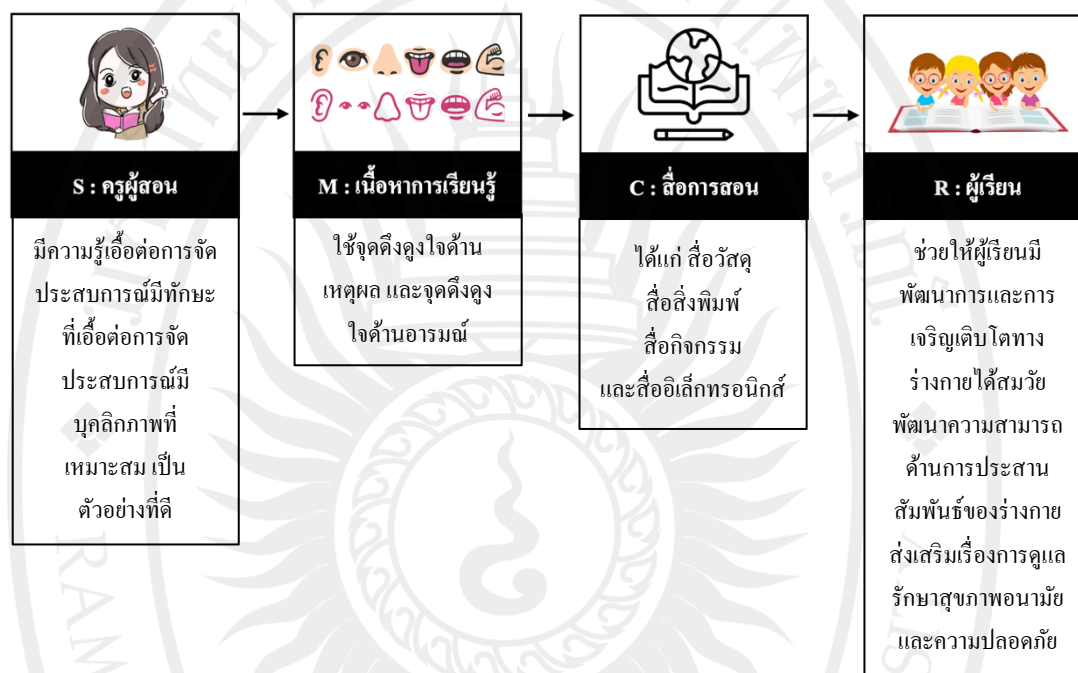
ตารางที่ 6 สรุปประเด็นสื่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน ของเด็กปฐมวัยโรงเรียนกิตติวิทยา

สื่อการเรียนรู้แต่ละประเภท	
สื่อประเภทวัสดุ	ขวดน้ำประดิษฐ์ ผลไม้จากกล่องนม เลโก้ (ตัวต่อ) ดินน้ำมัน จิกซอว์ ถังขยะแต่ละสี ไม้กวาด ที่โกยขยะ กรวยจราจร ป้ายจราจร
สื่อประเภทอุปกรณ์	เครื่องฉายสไลด์ คอมพิวเตอร์ สมาร์ททีวี
สื่อประเภทกิจกรรม	กิจกรรมเสริมประสบการณ์ การจัดกิจกรรมเสรี กิจกรรมสร้างสรรค์ กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ กิจกรรมกลางแจ้ง กิจกรรมเกมการศึกษา กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ กิจกรรมสืบสวน วัฒนธรรม กิจกรรมทัศนศึกษาแหล่งเรียนรู้นอกสถานที่ กิจกรรมพินิทานสร้างสรรค์ กิจกรรมบทบาทสมมติ และกิจกรรมการแสดงวันตรารำลึกครบ 117 ปี
สื่อประเภทบุคคล	การถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ ความคิดเห็น เป็นการพูด การเขียน การใช้สัญลักษณ์ การแสดงท่าทาง ของผู้บริหารการศึกษา และบุคลากรครู
สื่อประเภทสิ่งพิมพ์	นิทานอิสป โปสเตอร์วันสำคัญ โปสเตอร์ ก – ฮ โปสเตอร์ A – Z เอกสารการเรียนรู้ต่างๆ
สื่อประเภทยี่สิบหก	คลิปเพื่อการสอน การเรียนในรูปแบบ DLTV การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

รูปแบบการสื่อสารในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัย โรงเรียนกิตติวิทยา

จากผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ในหัวข้อนี้ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. รูปแบบการสื่อสารในการส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัยโรงเรียนกิตติวิทยา ดังแผนภาพต่อไปนี้

ภาพประกอบ 69 รูปแบบการสื่อสารในการส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัย โรงเรียนกิตติวิทยา

จากภาพประกอบ 69 สรุปได้ว่า รูปแบบการสื่อสารในการส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัยโรงเรียนกิตติวิทยา คือ Source : ครูผู้สอน Message : เนื้อหาการเรียนรู้ Channel : สื่อการสอน Receiver : ผู้เรียน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

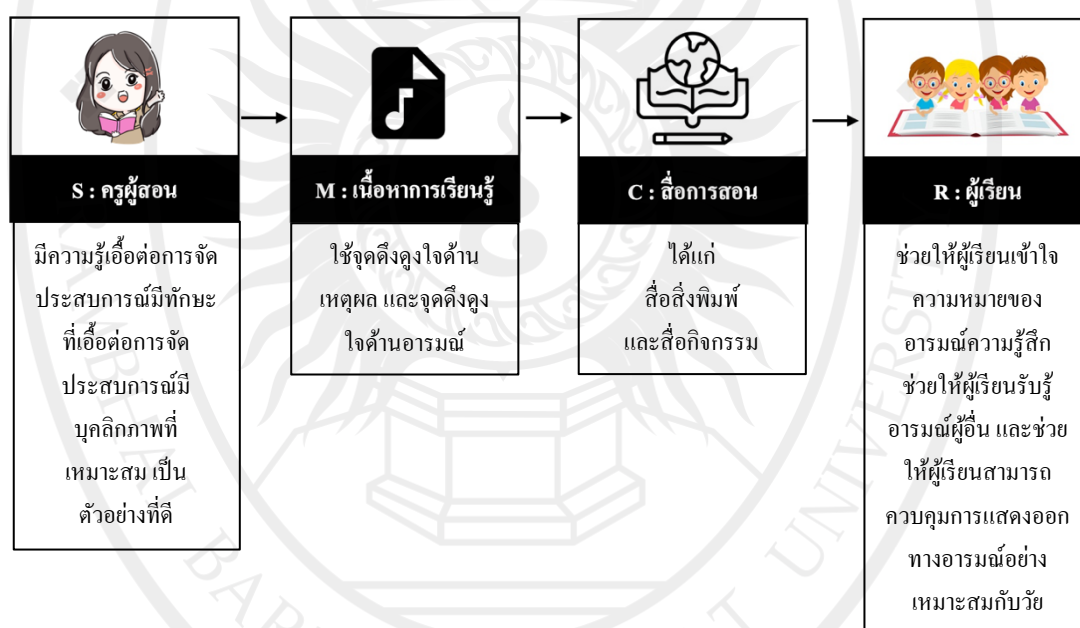
ครูผู้สอน ควรมีคุณลักษณะ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ของครูผู้สอนที่เอื้อต่อการจัดประสบการณ์ด้านร่างกาย ด้านทักษะของครูผู้สอนที่เอื้อต่อการจัดประสบการณ์ด้านร่างกาย และด้านบุคลิกภาพของครูผู้สอนที่เอื้อต่อการจัดประสบการณ์ด้านร่างกาย

เนื้อหาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย คือ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก สามารถแบ่งได้ 2 ประเภท ได้แก่ จุดดึงดูดใจด้านเหตุผลใช้เนื้อหาการเรียนรู้การอธิบายรูปร่าง หน้าตา อวัยวะต่างๆ วิธีรักษาร่างกายให้สะอาดและมีสุขอนามัยที่ดี และจุดดึงดูดใจด้านอารมณ์ใช้บทเพลงในการพัฒนาการด้านร่างกาย เช่น นักร้องอยู่ไหน กำมือขึ้น เป็นต้น

สื่อการสอน มีหลากหลายชนิด ได้แก่ สื่อวัสดุ เช่น ดินสอ สี ไม้ สีเทียน สื่อประเภทสิ่งพิมพ์ เช่น โปสเตอร์ร่างกายของฉันทน์ นิทานร่างกายของฉันทน์ หนังสือร่างกายของหนู สื่อประเภทกิจกรรม เช่น กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ ประกอบเพลงนิ้วโป้งอยู่ไหน เพลงกำมือขึ้น และสื่อประเภทอิเล็กทรอนิกส์ เช่น การออกแบบฝึกการเขียนพยัญชนะไทยจากภาพ การใช้คลิปวาดภาพเลขแปลงร่าง

ผู้เรียน ได้รับการส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย ได้แก่ ช่วยให้ผู้เรียนมีพัฒนาการและการเจริญเติบโตทางร่างกายได้สมวัย พัฒนาความสามารถด้านการประสานสัมพันธ์ของร่างกาย ส่งเสริมเรื่องการดูแลสุขภาพอนามัยและความปลอดภัย

2. รูปแบบการสื่อสารในการส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ – จิตใจ ของเด็กปฐมวัยโรงเรียนกิตติวิทยาดังแผนภาพต่อไปนี้

ภาพประกอบ 70 รูปแบบการสื่อสารในการส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ – จิตใจของเด็กปฐมวัยโรงเรียนกิตติวิทยา

จากภาพประกอบ 70 สรุปได้ว่า รูปแบบการสื่อสารในการส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ – จิตใจของเด็กปฐมวัยโรงเรียนกิตติวิทยาคือ Source : ครูผู้สอน Message : เนื้อหาการเรียนรู้ Channel : สื่อการสอน Receiver : ผู้เรียน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

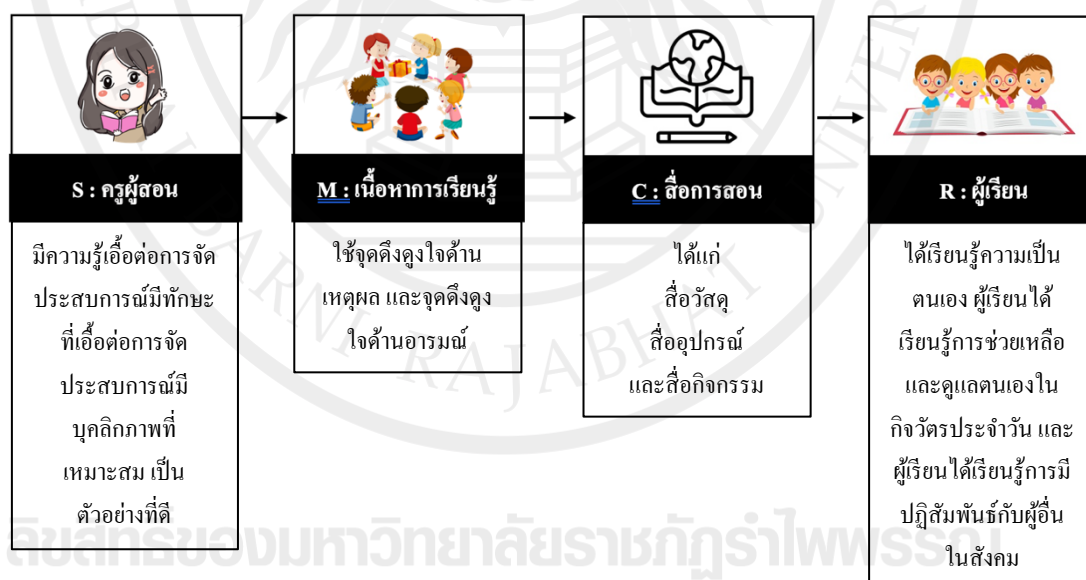
ครูผู้สอน ควรมีคุณลักษณะ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ของครูผู้สอนที่เอื้อต่อการจัดประสบการณ์ด้านอารมณ์ – จิตใจ ด้านทักษะของครูผู้สอนที่เอื้อต่อการจัดประสบการณ์ด้านอารมณ์ – จิตใจ และด้านบุคลิกภาพของครูผู้สอนที่เอื้อต่อการจัดประสบการณ์ด้านอารมณ์ – จิตใจ

เนื้อหาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย คือ ธรรมชาติรอบตัว สามารถแบ่งได้ 2 ประเภท ได้แก่ จุดดึงดูดใจด้านเหตุผลใช้เนื้อหาการเรียนรู้การอธิบายลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง และความสัมพันธ์ของมนุษย์ สัตว์ พืช ตลอดจนการรู้จักเกี่ยวกับดิน น้ำ ท้องฟ้า สภาพอากาศ ภัยธรรมชาติ แรงและพลังงานในชีวิตประจำวันสิ่งแวดล้อมเด็ก รวมทั้งการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและการรักษาธรรมชาติ และจุดดึงดูดใจด้านอารมณ์ใช้บทเพลง นิทาน และการแสดงบทบาทสมมติ เช่น เพลงเพื่อนอารมณ์ดี เพลงอารมณ์ของฉัน นิทานอารมณ์นี้คืออะไร นิทานกอดพิเศษ เป็นต้น

สื่อการสอน มีหลากหลายชนิด ได้แก่ สื่อประเภทสิ่งพิมพ์ เช่น รูปภาพสถานที่ต่างๆ รูปภาพสัตว์นิทานต่างๆ และสื่อประเภทกิจกรรม เช่น การแสดงบทบาทสมมติเรื่องอารมณ์ต่างๆ

ผู้เรียน ในการส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ – จิตใจ ได้แก่ ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายของอารมณ์ความรู้สึก ช่วยให้ผู้เรียนรับรู้อารมณ์ผู้อื่น และช่วยให้ผู้เรียนสามารถควบคุมการแสดงออกทางอารมณ์อย่างเหมาะสมกับวัย

3. รูปแบบการสื่อสารในการส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคม ของเด็กปฐมวัยโรงเรียนกิตติวิทยาดังแผนภาพต่อไปนี้

ภาพประกอบ 71 รูปแบบการสื่อสารในการส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคมของเด็กปฐมวัยโรงเรียนกิตติวิทยา

จากภาพประกอบ 71 สรุปได้ว่า รูปแบบการสื่อสารในการส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคม ของ เด็กปฐมวัยโรงเรียนกิตติวิทยาคือ Source : ครูผู้สอน Message : เนื้อหาการเรียนรู้ Channel : สื่อการสอน Receiver : ผู้เรียน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

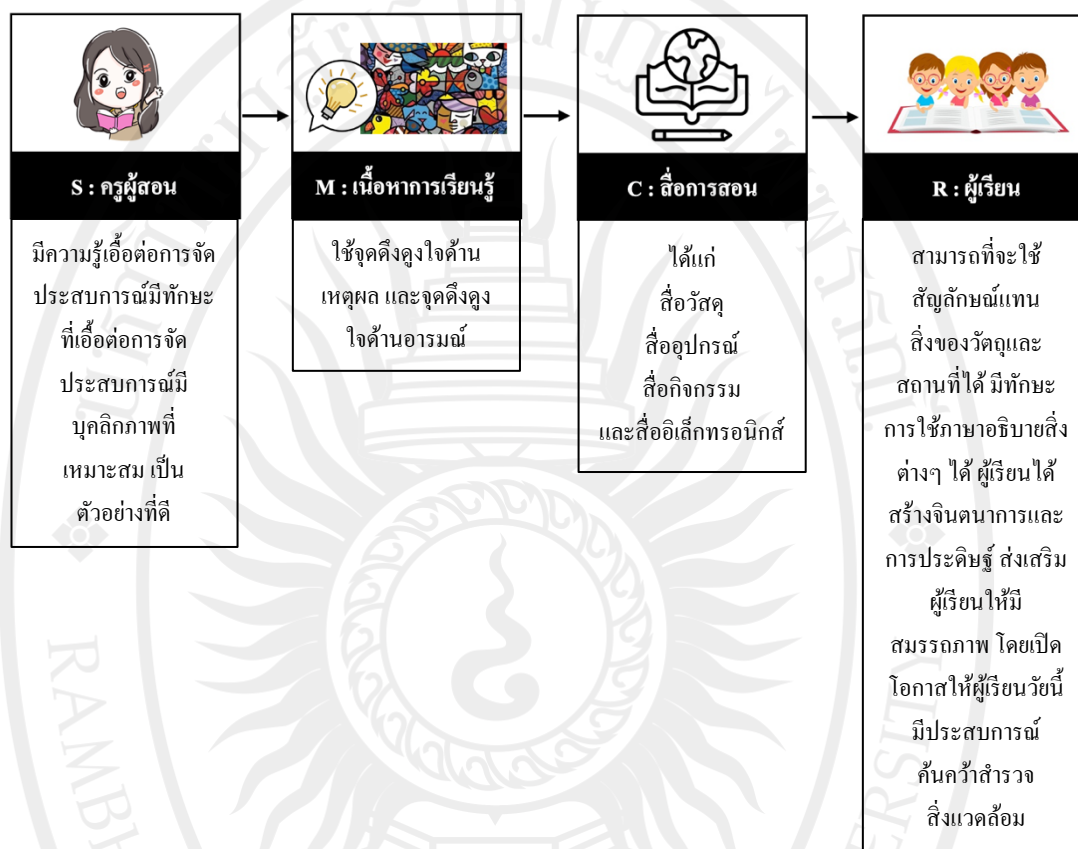
ครูผู้สอน ควรมีคุณลักษณะ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ของครูผู้สอนที่เอื้อต่อการจัด ประสบการณ์ด้านสังคม ด้านทักษะของครูผู้สอนที่เอื้อต่อการจัดประสบการณ์ด้านสังคม และด้าน บุคลิกภาพของครูผู้สอนที่เอื้อต่อการจัดประสบการณ์ด้านสังคม

เนื้อหาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย คือ เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อม สามารถแบ่งได้ 2 ประเภท ได้แก่ จุดดึงดูดใจด้านเหตุผลใช้เนื้อหาการเรียนรู้การอธิบายความรู้ เกี่ยวกับครอบครัว สถานศึกษา ชุมชน และบุคคลต่างๆ ที่เด็กต้องเกี่ยวข้องหรือมีโอกาสใกล้ชิด และมีปฏิสัมพันธ์ในชีวิตประจำวัน สถานที่สำคัญ วันสำคัญ อาชีพของคนในชุมชน ศาสนา แหล่ง วัฒนธรรมในชุมชน สัญลักษณ์สำคัญของชาติไทย และการปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นและความ เป็นไทย หรือแหล่งเรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นอื่นๆ และจุดดึงดูดใจด้านอารมณ์เป็นการเรียนรู้ผ่าน การเล่น และการฝึกให้ผู้เรียนช่วยเหลือตนเองความสามารถในการทำกิจกรรมในชีวิตประจำวัน เช่น การเล่นเกมที่มีกฎกติกาง่ายๆ การทำตามข้อตกลง เป็นต้น

สื่อการสอน มีหลากหลายชนิด ได้แก่ สื่อประเภทวัสดุ เช่น ถังขยะแต่ละสี ไม้กวาด ที่โกย ขยะ กรวยจราจร ป้ายจราจร สื่อประเภทอุปกรณ์ เช่น เครื่องฉายสไลด์ คอมพิวเตอร์ สมาร์ททีวี และ สื่อประเภทกิจกรรมต่างๆ เช่น กิจกรรมการเล่นเกะ การศึกษาแหล่งเรียนรู้ การจัดกิจกรรมศิลปะ การจัดกิจกรรมการเล่าเรื่องราวต่างๆ

ผู้เรียน ในการส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคม ได้แก่ ผู้เรียนได้เรียนรู้ความเป็นตนเอง ผู้เรียน ได้เรียนรู้การช่วยเหลือและดูแลตนเองในชีวิตประจำวัน และผู้เรียนได้เรียนรู้การมีปฏิสัมพันธ์กับ ผู้อื่นในสังคม

4. รูปแบบการสื่อสารในการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา ของเด็กปฐมวัยโรงเรียน
กิตติวิทยา ดังแผนภาพต่อไปนี้

ภาพประกอบ 72 รูปแบบการสื่อสารในการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัย
โรงเรียนกิตติวิทยา

จากภาพประกอบ 72 สรุปได้ว่า รูปแบบการสื่อสารในการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา
ของเด็กปฐมวัยโรงเรียนกิตติวิทยาคือ Source : ครูผู้สอน Message : เนื้อหาการเรียนรู้ Channel : สื่อ
การสอน Receiver : ผู้เรียน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ครูผู้สอน ควรมีคุณลักษณะ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ของครูผู้สอนที่เกี่ยวกับการจัด
ประสบการณ์ด้านสติปัญญา ด้านทักษะของครูผู้สอนที่เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ด้านสติปัญญา
และด้านบุคลิกภาพของครูผู้สอนที่เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์ด้านสติปัญญา

เนื้อหาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย คือ สิ่งต่างๆ รอบตัว สามารถแบ่งได้ 2 ประเภท
ได้แก่ จุดดึงดูดใจด้านเหตุผลใช้เนื้อหาการเรียนรู้เพื่อจดจำและทักษะในการแก้ไขปัญหา การ
ทดลองวิทยาศาสตร์ง่ายๆ ผู้เรียนเป็นวัยอยากรู้อยากเห็น และเป็นวัยที่กำลังมีการพัฒนาทางปัญญา

ฝึกให้นับเลขกับสิ่งต่างๆ การนับเลข เป็นหนึ่งในการฝึกทักษะด้านความจำ และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกตัดสินใจด้วยตัวเอง และจุดดึงดูดใจด้านอารมณ์ใช้เนื้อหาการเรียนรู้เพื่อให้เข้าใจสิ่งต่างๆ เช่น เสียงแมวร้อง แมียวๆ หรือเสียงหมาร้อง โอ้งๆ เป็นต้น

สื่อการสอน มีหลากหลายชนิด ได้แก่ สื่อประเภทวัสดุ เช่น สื่อที่ใช้ทำกิจกรรมศิลปะประเภทกระดาษ ดินสอ สีเทียน สีน้ำ ลูกบิด เศษวัสดุต่าง สื่อประเภทอุปกรณ์ เช่น เครื่องเล่นในสนาม ประเภทกระดานหก โคร่งไต่ กระดาษล่อน อุโมงค์ กระดานทรงตัว ลูกบอล สื่อประเภทกิจกรรม เช่น กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ กิจกรรมเกมการเล่น กิจกรรมการละเล่นพื้นบ้าน กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ และสื่อประเภทอิเล็กทรอนิกส์ เช่น เพลงฉลามน้อยสุดฮิต เพลง Head, Shoulders, Knees & Toes เพลง Wheels on the Bus เป็นต้น เพื่อเรียนรู้การใช้ภาษา

ผู้เรียน ได้รับการส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา ผู้เรียนสามารถใช้สัญลักษณ์แทนสิ่งของวัตถุและสถานที่ได้ มีทักษะการใช้ภาษาอธิบายสิ่งต่างๆ ได้ ผู้เรียนได้สร้างจินตนาการและการประดิษฐ์ ส่งเสริมผู้เรียนให้มีสมรรถภาพ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนวัยนี้มีประสบการณ์ค้นคว้าสำรวจสิ่งแวดล้อม

การอภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่อง การออกแบบเนื้อหาและพัฒนาสื่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัย นำมาสู่การอภิปรายผลได้ 3 ประเด็น ดังต่อไปนี้

1. เนื้อหาการเรียนรู้ในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัย โรงเรียนกิตติวิทย

เป้าหมายของการออกแบบการเรียนรู้ที่ดี เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสามารถใหม่หรือพัฒนาความสามารถเดิมให้ดีขึ้นผ่านประสบการณ์การเรียนรู้ที่ได้รับ และนำความสามารถเหล่านี้ไปใช้ในโลกรความเป็นจริง ดังนั้นความสำคัญของเนื้อหาและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ จากผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนมีกระบวนการวิเคราะห์เนื้อหาเป็นขั้นตอนแรก นำไปสู่การออกแบบ เพื่อสร้างความเหมาะสมด้านเนื้อหาการเรียนรู้อย่างครบถ้วน จากนั้นเป็นขั้นตอนการพัฒนาสื่อ ต้องปรับให้เกิดความดึงดูด เร้าอารมณ์ให้เด็กเกิดความสนใจมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ นันทิยา น้อยขุน (2563) กล่าวว่า การออกแบบสื่อการเรียนรู้ หมายถึง เครื่องมือที่ใช้ในการส่งผ่านความรู้จากครูไปยังผู้เรียน โดยเครื่องมือต้องมีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในการสอน สื่อการเรียนการสอนเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์เรียนรู้ใหม่ๆ และสามารถเข้าใจเนื้อหาของบทเรียนได้มากยิ่งขึ้น

ในขณะที่ วิจิตรตา โป๊ะสง และสุพัตรา พักอ่อน (2564) กล่าวว่า การออกแบบสื่อการเรียนรู้ หมายถึง การจัดทำเครื่องมือของการเรียนรู้ที่ทำหน้าที่ถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึกลดลงจนทักษะและประสบการณ์ไปสู่ผู้เรียน อีกทั้งช่วยสร้างสถานการณ์การเรียนรู้ที่กระตุ้นผู้เรียน

ให้เกิดการพัฒนาศักยภาพทางความคิด การสร้างเสริมคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมให้แก่ผู้เรียน สื่อการเรียนการสอนในยุคปัจจุบันมีอิทธิพลสูงต่อการกระตุ้นให้ผู้เรียนกลายเป็นผู้แสวงหาความรู้ ด้วยตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ มลทพร พันธุ์แก้ว (2562) ที่ได้กล่าวว่า จากการศึกษา พัฒนาการของเด็กปฐมวัย โดยใช้ชุดกิจกรรมสร้างสรรค์ตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมอง เป็นฐาน พบว่า กิจกรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสามารถที่จะทำให้ผู้เรียนมีพัฒนาการที่ดีมากขึ้น เด็กมีความสุขกับการเรียนมากขึ้น เพราะแนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน มีส่วนช่วยในการ ส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน ทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา

ซึ่งตรงตามที่ Erikson H. Erikson (1968) นักจิตวิทยาชาวเยอรมัน ได้กล่าวว่า เด็กในวัยนี้ สามารถที่จะสร้างจินตนาการของตนขึ้นมาได้และมีความคิดริเริ่มเป็นของตนเอง อยากทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเอง เด็กในวัยนี้ต้องการความมีอิสระโดยไม่ต้องพึ่งพาผู้ใหญ่ มีการเลียนแบบพฤติกรรมของผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดตนเองจะชอบซักถามสิ่งต่างๆ ที่ตนเองอยากรู้ ชอบที่จะสำรวจสิ่งต่างๆ ซึ่งสื่อการเรียนรู้นี้นำมาใช้ในการสร้างสรรค์กิจกรรม เป็นเรื่องที่สำคัญในการสร้างการเรียนรู้และการพัฒนา ทักษะด้านต่างๆ ให้แก่เด็ก เช่น การพัฒนาในเรื่องของการสื่อสาร การเข้าสังคม และรวมไปถึงในเรื่องของสติปัญญา ช่วยเสริมสร้างจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ เป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างมาก สำหรับเด็กในทุกช่วงวัย

การออกแบบเนื้อหาการเรียนรู้ จากผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนมีการออกแบบเนื้อหาการเรียนรู้โดยใช้สิ่งดึงดูดใจ ซึ่งสอดคล้องกับ วัชร โพธิ์ธรรม (2556 : 14) กล่าวว่า “สิ่งดึงดูดใจ หมายถึง การสร้างความปรารถนาในตัวคนที่จะทำบางสิ่งบางอย่าง เพื่อให้การกระทำนั้นเป็นตัวแทนของความต้องการของปัจเจกบุคคล นอกจากนี้ Leary & Baumeister (2017 : 112) กล่าวว่า “สิ่งดึงดูดใจในการเรียน คือ พลังที่เกิดทั้งภายในและภายนอกตัวบุคคล ซึ่งกระตุ้นพฤติกรรมการเรียนรู้รวมทั้งกำหนดรูปแบบ ทิศทาง ความเข้ม และระยะเวลาของพฤติกรรมการเรียนรู้”

โดยจุดดึงดูดใจ สามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ (1) จุดดึงดูดใจด้านเหตุผล การออกแบบเนื้อหาการเรียนรู้จะออกมาในรูปแบบการอธิบาย การทดลอง และการประดิษฐ์ เป็นการนำเสนอที่ตรงไปตรงมาโดยใช้เหตุผลในการเรียนรู้ มีความสอดคล้องกับ จิตรลดา เดชชูไชย (2557 : 9) แสดงความคิดเห็นว่า การออกแบบเนื้อหาโดยใช้สิ่งดึงดูดใจด้านเหตุผล จะออกมาในรูปแบบการสาธิต หรือการพิสูจน์ ซึ่งเป็นการนำเสนอที่ตรงไปตรงมาในโดยใช้การอธิบาย (2) จุดดึงดูดใจด้านอารมณ์ ใช้บทเพลง นิทาน และการแสดงบทบาทสมมติ สอดคล้องกับ กิตติพันธ์ อุดมเศรษฐ์ (2558) ซึ่งให้เห็นว่า สิ่งดึงดูดใจด้านอารมณ์ชั้น มีผลดีในการทำให้สื่อการเรียนได้รับความสนใจ ก่อให้เกิดการตระหนักในสื่อการเรียนการสอน ซึ่งจะมีผลต่อการจดจำสื่อการเรียนการสอนต่อไป ในขณะที่

ดารา ทีปะปาล (2555 : 26) อธิบายสิ่งดึงดูดใจด้านอารมณ์ (Emotional Appeals) เป็นการดึงดูดใจที่เชื่อมโยงกับ “หัวใจ” หรือ “ความรู้สึก” ของผู้เรียน

ดังที่ผลการสัมภาษณ์ครูผู้สอนให้ความสำคัญกับการออกแบบสื่อการสอน ที่ชี้ให้เห็นว่า การออกแบบที่ดีอย่างเหมาะสมกับผู้เรียนจะเสริมสร้างประสบการณ์ต่างๆ เพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนาการทางด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา โดยที่ ภัคนันท์ ยอดสิงห์ (2560) ศึกษาเรื่องการออกแบบสื่อการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะด้านความสามารถทางภาษาอังกฤษสำหรับเด็กอายุ 3 – 6 ปี พบว่า สื่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษส่วนใหญ่ ที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ทักษะทางด้านภาษาจะเป็นสื่อประเภทเกม ดังนั้นจึงออกแบบสื่อการเรียนรู้ประเภทเกมที่ช่วยพัฒนาการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ผลงานการออกแบบสื่อการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะด้านความสามารถทางภาษาอังกฤษ สำหรับเด็กอายุ 3 – 6 ปี คือ เด็กจะได้รับพัฒนาการทางด้านภาษาอังกฤษ ไม่ว่าจะเป็นด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียน เกมการ์ดนี้เด็กสามารถเล่นได้อย่างสนุกสนานและได้เรียนรู้คำศัพท์ในหมวดต่างๆ ในส่วนของเรื่องสีสัน ใช้สีสดใส ความหลากหลายของสี และมีลวดลายบนการ์ดและบรรจุภัณฑ์ ซึ่งสามารถดึงดูดความสนใจของเด็กได้ดี

และ ชุติมา งามพิพัฒน์ (2562) การศึกษาและออกแบบสื่อการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะทางด้านภาษาอังกฤษ สำหรับเด็กปฐมวัย ผลการวิจัยพบว่า ประโยชน์ของสื่อการเรียนรู้ที่ได้รับจากการเล่น อยู่ในระดับมากที่สุด ส่งผลต่อการพัฒนาทางด้านร่างกาย อยู่ในระดับที่มากที่สุด การออกแบบสื่อการเรียนรู้ จำนวน 3 รูปแบบ นำมาออกแบบ Sketch design เพื่อนำไปประเมินหาความเหมาะสมของรูปแบบสื่อการเรียนรู้ พบว่า รูปแบบที่ 1 ด้านขนาดและสัดส่วนอยู่ในระดับที่มากที่สุด มีความเหมาะสม นำไปผลิตต้นแบบสื่อการเรียนรู้เพื่อเสริมทักษะทางด้านภาษาอังกฤษ กลุ่มเป้าหมายเป็นผู้สอนเด็กปฐมวัย และผู้ปกครอง ผลการวิเคราะห์พบว่า ความพึงพอใจต่อผลิตภัณฑ์สามารถดึงดูดความสนใจให้เด็กมาเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากปัจจุบัน สื่อการเรียนรู้ ที่เสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัยในด้านต่างๆ มีเพิ่มมากขึ้นและเด็กปฐมวัยหันไปสนใจเรื่องเทคโนโลยีสารสนเทศ การส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาการและมีกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทำให้เด็กมีความสุข สนุกกับสื่อการเรียนรู้เพื่อเพิ่มทักษะที่จะใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคม และยังทำให้เด็กได้เรียนรู้โลกกว้าง

2. สื่อการเรียนรู้ในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัย โรงเรียนกิตติวิทยาน

สื่อเป็นตัวกลางที่ครูผู้สอนถ่ายทอดองค์ความรู้ต่างๆ ไปสู่เด็กปฐมวัย การเรียนการสอนมีหลายประเภท และแต่ละประเภทมีคุณสมบัติแตกต่างกันไป สอดคล้องกับ ธนวัฒน์ พันธุ์เกตุคุณนิตยา นาคอิน และ พิชญาภา ขงสร้อย (2564) ให้ความหมายไว้ว่า สื่อ (Media) เป็นตัวกลางที่ใช้ถ่ายทอดหรือนำข้อมูล ข่าวสารหรือความรู้ในลักษณะต่างๆ จากผู้ส่งไปยังผู้รับ ให้เข้าใจความหมาย

ได้ตรงกัน ในการเรียนการสอน สื่อที่ใช้เป็นตัวกลางนำความรู้ในกระบวนการสื่อความหมายระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน เรียกว่า สื่อการเรียนการสอน (Instructional Media) จากผลการวิจัยพบว่า สื่อที่ใช้ในการส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน ของเด็กปฐมวัยโรงเรียนกิตติวิทยา ได้แก่ (1) สื่อประเภทวัสดุ เช่น ขวดน้ำประคิษฐ์ ผลไม้จากกล่องนม เลโก้ (ตัวต่อ) ดินน้ำมัน จิกซอว์ เป็นต้น (2) สื่อประเภทอุปกรณ์ เช่น เครื่องฉายภาพโปรเจคเตอร์ จอโปรเจคเตอร์ เครื่องเล่นวีซีดี สมาร์ททีวีจอแบนเชื่อมต่อกับคอมพิวเตอร์ เป็นต้น (3) สื่อประเภทกิจกรรม เช่น กิจกรรมเสริมประสบการณ์ การจัดกิจกรรมเสรี กิจกรรมสร้างสรรค์ กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ กิจกรรมกลางแจ้ง กิจกรรมเกมการศึกษา กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ กิจกรรมสืบสานวัฒนธรรม กิจกรรมทัศนศึกษาแหล่งเรียนรู้ นอกสถานที่ กิจกรรมพื้กนิทานสร้างสรรค์ กิจกรรมบทบาทสมมติ และกิจกรรมการแสดงวันตรารดรำลึกครบ 117 ปี เป็นต้น (4) สื่อประเภทบุคคล เช่น การถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ ความคิดเห็นเป็นการพูด การเขียน การใช้สัญลักษณ์ การแสดงท่าทาง ของผู้บริหารการศึกษาและบุคลากรครู เป็นต้น (5) สื่อประเภทสิ่งพิมพ์ เช่น นิทานอัสป โปสเตอร์วันสำคัญของไทย โปสเตอร์ ก – ฮ โปสเตอร์ A – Z เอกสารการเรียนรู้ต่างๆ เป็นต้น และ (6) สื่อประเทอเล็กทรอนิกส์ เช่น การทำคลิปเพื่อการสอน การเรียนในรูปแบบ DLTV การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม เป็นต้น

ดั่งที่ ักคั่นท์ ยอดสิงห์ (2560 : 95) แบ่งประเภทสื่อการสอนตามแนวทางของเทคโนโลยีทางการศึกษา แบ่งได้เป็น 3 ประเภท ได้แก่ (1) สื่อประเภทวัสดุ (Software) เช่น แผนที่ ลูกโลก รูปภาพหุ่นจำลอง แผ่นเสียง ฟลิ้มภาพยนตร์ สไลด์ เป็นต้น (2) สื่อประเภทอุปกรณ์ (Hardware) เช่น เครื่องฉายสไลด์ เครื่องฉายภาพยนตร์ เครื่องเล่น แผ่นเสียง เป็นต้น (3) สื่อประเภทเทคนิคและวิธีการ (Techniques and Method) เช่น การจัดระบบการสอนแบบจุลภาค การสาธิต เป็นต้น ในขณะที่ วิชาวัลย์ อินทร์ชำนาญ (2561 : 49) ได้เพิ่มเติมเกี่ยวกับสื่อการเรียนรู้ไว้ว่า ประเภทของสื่อการเรียนรู้ (4) สื่อประเภทคอมพิวเตอร์ ได้แก่ คอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) การนำเสนอด้วยคอมพิวเตอร์ (Computer Presentation) การใช้ Intranet และ Internet เพื่อการสื่อสาร (Electronic mail: E – mail) และการใช้ WWW (World Wide Web)

อีกทั้ง พิชัย ระเวงวัน (2564) ชี้ให้เห็นว่า (5) กิจกรรมต่างๆ เป็นสื่อการเรียนรู้เช่นกัน ได้แก่ นิทรรศการ การสาธิต ทัศนศึกษา และ ปรารวีณา สุวรรณณัฐโชติ (2552 : 50) ได้กล่าวไว้ว่า สื่อการเรียนรู้ตามทรัพยากร คือ (6) สื่อการเรียนรู้ประเภทบุคคล เช่น ครูหรือผู้บริหารการศึกษา ซึ่งได้รับการฝึกอบรมมาเป็นอย่างดี ถือเป็นสื่อสำคัญในการขยายหรือสร้างเสริมประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน นอกจากนี้บุคคลที่มีความรู้และทักษะในอาชีพตนเอง ก็สามารถที่จะเป็นผู้เชี่ยวชาญที่

จะถ่ายทอดความรู้และทักษะเฉพาะให้กับผู้เรียนได้เช่นเดียวกัน ตัวอย่างเช่น วิศวกร ปราชญ์ชาวบ้าน พนักงานธุรกิจ ผู้นำทางศาสนา เป็นต้น ถึงแม้ว่าบุคคลเหล่านี้จะไม่ได้รับการอบรมโดยตรง แต่ด้วยความรู้และทักษะอันเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะก็สามารถที่จะช่วยสนับสนุนการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนได้ รวมถึง ธนวัฒน์ พันธุ์เกตุนคร นิตยา นาคอิน และ พิชญาภา ขงสร้อย (2564) กล่าวว่า การจำแนกสื่อการเรียนรู้ตามทรัพยากรการเรียนรู้ (Learning Resources) โดยการแบ่งสื่อการเรียนรู้ที่ออกแบบขึ้นเพื่อจุดมุ่งหมายทางการศึกษา และสื่อทั่วไป นำมาประยุกต์ใช้สร้างประสิทธิภาพในการเรียนรู้ ได้แก่ (7) สื่อสิ่งพิมพ์ หนังสือพิมพ์ รายงาน นิตยสาร หนังสือเรียน การ์ตูน เอกสารประกอบการสอน บทเรียนต่างๆ ทั้งนี้การจำแนกสื่อการเรียนรู้ เพื่อให้ทราบถึงความเหมาะสมในการนำไปใช้เป็นตัวกลางในการให้การเรียนรู้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ วาสนา เกษประทุม และวราภรณ์ ไทโยมา (2566) ศึกษาเรื่องการสร้างสื่อการสอนมัลติมีเดียแบบภาพจำคำบัญชีพื้นฐานเพื่อพัฒนาทักษะด้านการอ่านของเด็กปฐมวัย ผลการวิจัยพบว่า การสร้างสื่อการสอนมัลติมีเดียประกอบไปด้วยขั้นตอนดังนี้ (1) ขั้นวิเคราะห์ เนื้อหา กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนการสอน (2) ขั้นตอนออกแบบนำคำบัญชีพื้นฐานและรูปภาพสื่อมาวางแผนตามรูปแบบโครงสร้างของสื่อมัลติมีเดียในโปรแกรมพาวเวอร์พอยต์ตกแต่งภาพเคลื่อนไหว เลือกพื้นหลังและใส่รูปคำบัญชีพื้นฐานเพิ่มรูปแบบเคลื่อนไหวใส่เสียงเพลงและเสียงคำอ่าน (3) ขั้นประเมินผลสื่อการสอนมัลติมีเดีย นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีทางการศึกษาตรวจสอบคุณภาพผลการพิจารณาคูณภาพสื่อการสอนจากผู้เชี่ยวชาญ พบว่า มีคุณภาพอยู่ในระดับดี ผลการเปรียบเทียบทักษะด้านการอ่านคำบัญชีพื้นฐานโดยใช้มัลติมีเดียแบบภาพจำเป็นสื่อในการจัดการเรียนรู้ พบว่าคะแนนหลังเรียนโดยใช้สื่อการสอนมัลติมีเดียแบบภาพจำสูงกว่าก่อนเรียน อีกทั้ง วิจิตรดา โป๊ะสง และ สุพัตรา พิภอ่อน (2564) ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาสื่อโดยใช้กิจกรรมกระตุ้นพัฒนาการเป็นฐาน สำหรับเด็กปฐมวัย ผลการวิจัย พบว่า กิจกรรมกระตุ้นพัฒนาการเป็นฐานสำหรับเด็กปฐมวัย ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ และนักเรียนมีพัฒนาการหลังการจัดกิจกรรมกระตุ้นพัฒนาการเป็นฐานสูงขึ้นจากก่อนการจัดกิจกรรมกระตุ้นพัฒนาการ

3. รูปแบบการสื่อสารในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัย โรงเรียนกิตติวิทย

จากข้อสรุปผลการวิจัยในประเด็นรูปแบบการสื่อสารในการส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน คือ (1) ครูผู้สอน (2) เนื้อหาการเรียนรู้ (3) สื่อการสอน (4) ผู้เรียน มีลักษณะของกระบวนการถ่ายทอดองค์ความรู้ โดยมีเป้าหมายสูงสุด คือ พัฒนาการทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ พัฒนาการทางด้านร่างกาย พัฒนาการทางด้านอารมณ์ – จิตใจ พัฒนาการทางด้านสังคม และพัฒนาการทางด้านสติปัญญา ซึ่ง

สอดคล้องกับวิจิตรตา โป๊ะสง และ สุพัตรา พิภอ่อน (2564) กล่าวว่า การพัฒนาเด็กปฐมวัย จะมุ่งเน้นการอบรมเลี้ยงดูเป็นส่วนใหญ่ การเตรียมเด็กเพื่อความพร้อมในการเรียน สำหรับ การศึกษาปฐมวัยมีจุดประสงค์เพื่อจัดการศึกษาเป็นบริการการดูแล และเลี้ยงดูเด็กให้เป็นไปอย่าง เหมาะสมกับพัฒนาการ พร้อมกันนั้นยังเป็นการให้การศึกษาเพื่อส่งเสริมการปรับตัวเข้ากับสังคม เพื่อทักษะทางปัญญาและพัฒนาการทุกด้านให้กับเด็ก รวมถึงการช่วยเหลือเด็กด้อยโอกาสและการ ให้การศึกษาแก่ผู้ปกครองเพื่อการเลี้ยงดูเด็กให้ดี ดังนั้น การศึกษาจึงเน้นการส่งเสริมพัฒนาการ ให้แก่เด็กในทุกๆ ด้าน

อังศุมาลิน ดิฉัตรกุลชัย อนงศ์ณัฐ ยิ้มจิ่ง และ สุชานาฏ ไชยวรรณ (2564 : 162) กล่าวถึงการ พัฒนาเด็กปฐมวัยไว้ว่า หลักการพัฒนาเด็กปฐมวัย สำหรับเด็กที่อายุตั้งแต่แรกเกิดถึง 5 ขวบนั้น เป็น หลักการที่คำนึงถึงการพัฒนาเด็กอย่างเป็นองค์รวม เพื่อโอกาสในการพัฒนาเด็กทุกด้านตามลำดับ ขั้นตอนของพัฒนาการอย่างสมดุล และเต็มตามศักยภาพหลักการพัฒนาเด็กปฐมวัย ดังนั้นการ ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาครอบคลุมเด็กทุกประเภททั้งเด็กปกติ เด็กด้อยโอกาสและ เด็กพิเศษ โดยคำนึงถึงความแตกต่างของแต่ละบุคคลและเน้นเด็กเป็นสำคัญ จัดการศึกษาให้ สอดคล้องกับวิถีชีวิต สังคมวัฒนธรรมตามความเป็นอยู่จริงของเด็ก โดยมีผู้ใหญ่ในชุมชนเป็นผู้ เชื่อมโยงองค์ความรู้ต่างๆ ให้แก่เด็ก ทั้งยังเปิดโอกาสให้เด็กได้พัฒนาอย่างเป็นองค์รวม โดยผ่าน การเล่นซึ่งเป็นพัฒนาการตามธรรมชาติของเด็ก และผ่านกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัยเด็กเล็ก โดยมี ผู้ใหญ่เป็นแบบอย่างที่ดีของการเรียนรู้ การจัดประสบการณ์ต่างๆ ในการเรียนรู้ที่สามารถดำรงใน ชีวิตประจำวันได้อย่างมีคุณภาพและมีความสุข ซึ่งต้องได้รับการประสานความร่วมมือจาก ครอบครัว ชุมชน และสถานศึกษา

จากการสัมภาษณ์ครูผู้สอน ซึ่งให้เห็นถึง คุณลักษณะครูผู้สอน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ของ ครูผู้สอน ด้านทักษะของครูผู้สอน และด้านบุคลิกภาพของครูผู้สอน ซึ่งสอดคล้องกับ Kneipp et al. (2010) ได้ทำการวิจัยเรื่องผลกระทบของบุคลิกภาพของครูที่มีต่อคุณภาพ การศึกษาของนักเรียน ที่ มหาวิทยาลัยนอร์ทเวสต์เทิร์น มลรัฐหูลูเซีย ประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่า บุคลิกภาพของครูมีผล ต่อการรับรู้และการสื่อสารระหว่างครูและนักเรียน อีกทั้งยังพบว่าครูที่มี บุคลิกภาพในทางบวก กล่าวคือ มีความน่าเชื่อถือ ช่วยเหลือเกื้อกูลและเป็นห่วงเป็นใยต่อลูกศิษย์จะ สามารถเข้าถึงลูกศิษย์ ได้ดีกว่าและสามารถสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนได้มากกว่าครูที่มีเพียง ความรู้ทางด้านการ สอนแต่ขาดบุคลิกภาพทางบวก และยังสอดคล้องกับ ปภาวี ตั้งดวงดี (2559) ได้ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะของครูกับประสิทธิภาพการเรียนรู้ของนักเรียน กรณีศึกษา โรงเรียนประถมส่วนขยาย แห่งหนึ่ง ในจังหวัดสมุทรสาคร พบว่า คุณลักษณะครูได้เป็น 4 กลุ่ม ดังนี้ (1) ความกระตือรือร้น และความอดทน (2) เทคโนโลยีและการสื่อสาร (3) การลงโทษ และ (4) ความเข้มงวด และเมื่อ

นำมาวิเคราะห์ด้วย Multiple Regression ก็พบว่า ครูที่มีกลุ่มคุณลักษณะความกระตือรือร้นและความอดทนกลุ่มเทคโนโลยีและการสื่อสารและกลุ่มความเข้มงวด มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญ

ซึ่งสอดคล้องกับงานของ อภิรดี ไชยกาล (2565) ศึกษาเรื่องสภาพและปัญหาของครูในการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของเด็กปฐมวัยในศตวรรษที่ 21 พบว่า สภาพของครูในการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาทักษะชีวิตของเด็กปฐมวัยในศตวรรษที่ 21 ของผู้ตอบแบบสอบถามโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านร่างกาย และด้านสังคมอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือด้านอารมณ์จิตใจ และด้านสติปัญญา อยู่ในระดับมาก ตามลำดับส่วนผลการวิเคราะห์ปัญหาของครูในการพัฒนาทักษะชีวิตของเด็กปฐมวัยในศตวรรษที่ 21 พบว่า มีปัญหาในด้านการอบรมเลี้ยงดู ด้านความพร้อมและพัฒนาการของเด็กและด้านการบริหารจัดการ

นอกจากนี้ วรรณานันดาเขียน (2563) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนารูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เชิงบูรณาการเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชิงบริหารสำหรับเด็กปฐมวัย พบว่า (1) การศึกษาคุณลักษณะความสามารถในการคิดเชิงบริหาร สำหรับเด็กปฐมวัย มี 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการยับยั้งชั่งใจ ด้านการเปลี่ยนความคิดและด้านการควบคุมอารมณ์ (2) รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เชิงบูรณาการเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชิงบริหาร สำหรับเด็กปฐมวัย มีขั้นตอนทั้งสิ้น 4 ขั้นตอน (3) ประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เชิงบูรณาการเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชิงบริหาร สำหรับเด็กปฐมวัย อยู่ในระดับมากที่สุด (4) ค่าเฉลี่ยของคะแนนหลังการใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เชิงบูรณาการเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชิงบริหาร สำหรับเด็กปฐมวัย สูงขึ้นกว่าก่อนการใช้รูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เชิงบูรณาการ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชิงบริหารสำหรับเด็กปฐมวัย (5) ครูและผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เชิงบูรณาการเพื่อส่งเสริมความสามารถในการคิดเชิงบริหาร สำหรับเด็กปฐมวัย อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งการพัฒนาความสามารถในการคิดเชิงบริหาร ทำให้เด็กสามารถจัดการกับการทำงานได้สำเร็จด้วยตนเอง ปฏิบัติงานต่างๆ ได้อย่างประสบความสำเร็จและเป็นเด็กที่มีคุณภาพต่อประเทศชาติในอนาคต

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการออกแบบเนื้อหาและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยโรงเรียนกิตติวิทยา

1) ควรมีการออกแบบสื่อการเรียนรู้ประเภทเกมการ์ดที่เน้นไปทางคำศัพท์ เพื่อปูพื้นฐาน ให้เด็กสามารถจดจำศัพท์สิ่งที่อยู่รอบๆ ตัวได้

2) ควรมีการใช้เทคนิคและวิธีการสอน เช่น การทดลอง การสาธิต เป็นต้น จะช่วยให้เด็กเกิดความสนใจที่อยากจะเรียนรู้ และสามารถส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ให้เด็กได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3) ควรมีการประยุกต์ใช้สื่อบริบท เป็นสื่อที่เกิดขึ้นตามสภาพแวดล้อมที่มีอยู่ภายในโรงเรียน ได้แก่ ห้องเรียนต่างๆ พืชพรรณ รวมถึงสิ่งมีชีวิตที่สามารถพบเห็นได้ภายในโรงเรียน เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรศึกษาผลรูปแบบการสื่อสารในการส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน ของเด็กปฐมวัย เพื่อนำผลไปใช้ในการออกแบบนวัตกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) ควรศึกษาสร้างนวัตกรรมและวิธีการเรียนรู้ในเชิงบูรณาการที่มีเทคโนโลยีเป็นตัวเกื้อหนุน การเรียนรู้แบบสืบค้น และวิธีการเรียนจากการใช้ปัญญาเป็นฐาน

3) ควรศึกษาส่งเสริมการพัฒนาารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบห้องเรียนกลับด้าน โดยการใช้สื่อกิจกรรมในการเรียนรู้ เพื่อสร้างเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน ของเด็กปฐมวัย อย่างต่อเนื่อง

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี